

บันทึก

เรื่อง ขอรื้อคำ “ทำการค้า” ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐
(การค้าสินค้าสัตว์น้ำตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐
จะหมายความรวมถึงการทำการประมงด้วยหรือไม่)

กรมประมงได้มีหนังสือ ที่ กส ๐๕๐๓(๐๓)/๙๕๑๓ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจากในปัจจุบันชาวประมงได้ดัดแปลงเครื่องมือทำการประมงชนิดต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพในการจับสัตว์น้ำสูงมากขึ้น โดยเฉพาะเครื่องมือคราดหอยลายซึ่งใช้สำหรับคราดหอยลายส่งขายให้แก่โรงงานทำหอยกระป๋องสำหรับส่งเป็นสินค้าออกทำรายได้ให้แก่ประเทศปีละหลายพันล้านบาท กรมประมงจึงเห็นว่าทางราชการควรจะไปควบคุมการใช้เครื่องมือดังกล่าว แต่ในขณะนี้ยังไม่มีตัวบทกฎหมายใดที่ให้อำนาจทางราชการที่จะดำเนินการควบคุมได้ กรมประมงจึงจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้ทำการค้าสัตว์น้ำโดยการทำการประมงด้วยเครื่องมือคราดหอยมาขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่โดยเสียค่าธรรมเนียมตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่มีปัญหาคือ คำว่า “ผู้ทำการค้า” ที่ต้องเสียเงินค่าธรรมเนียมปีละ ๑๕๐ บาท ตามความในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้จะหมายความรวมถึงคำว่า “ทำการประมง” ด้วยหรือไม่จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) แล้วมีความเห็นดังนี้

ตามมาตรา ๒๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีออกประกาศกำหนดให้ผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกากระบุไว้มาจดทะเบียนหรือขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนดำเนินอาชีพนั้นได้ โดยจะกำหนดให้เสียค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ และในมาตรา ๖๓^๒ ได้กำหนดโทษผู้ไม่ปฏิบัติตาม

^๑ มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดให้ผู้มีอาชีพในการประมง การค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำและอุตสาหกรรมสัตว์น้ำตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากระบุไว้ในท้องที่ใด ๆ มาจดทะเบียนได้ และจะกำหนดให้ผู้มีอาชีพเช่นนี้มาขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อนดำเนินอาชีพเช่นว่านั้น โดยให้เสียค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

^๒ มาตรา ๖๓ บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๖๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

ประกาศดังกล่าวไว้ว่าปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ จึงเห็นได้ว่ากิจการเกี่ยวกับการประมงที่รัฐมนตรีอาจออกประกาศให้มาขออนุญาตได้ตามมาตรา ๒๕ นั้น แยกเป็น ๒ ประเภท คือ การประมง ประเภทหนึ่ง และการค้าสินค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ อีกประเภทหนึ่ง และการที่รัฐมนตรีจะใช้อำนาจออกประกาศดังกล่าวได้จะต้องมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้มีอาชีพที่ระบุไว้มาจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ก่อน ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมที่ผู้ขออนุญาตจะต้องเสียหรืออาจได้รับยกเว้นนั้น ตามบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ (บัญชีหมายเลข ๔)^๓ ได้แยกรายการใบอนุญาตสำหรับการค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำกับใบอนุญาตสำหรับผู้มีอาชีพทำการประมงไว้แต่ละรายการต่างกัน โดยในลำดับ ๑ กำหนดให้การค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในอัตราปีละไม่เกิน ๑๕๐ บาท และในลำดับ ๕ กำหนดให้ผู้มีอาชีพทำการประมงต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นอีกรายการหนึ่งในอัตราปีละไม่เกิน ๑๐ บาท นอกจากนี้เมื่อพิจารณาประกอบกับบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐^๔ ซึ่งได้กำหนดรายละเอียดของใบอนุญาตสำหรับการค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์

๓

บัญชีหมายเลข ๔
อัตราค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม บาท/สตางค์
๑	ใบอนุญาตสำหรับการค้าสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ	ปีละ ๑๕๐.๐๐ บาท
๒	ค่าโอนประทานบัตร	ฉบับละ ๒๐.๐๐ บาท
๓	ค่าโอนใบอนุญาต อาชญาบัตร	ฉบับละ ๒๐.๐๐ บาท
๔	ออกใบแทนอาชญาบัตร ใบอนุญาต ประทานบัตร	ฉบับละ ๑๐.๐๐ บาท
๕	ใบอนุญาตสำหรับผู้มีอาชีพทำการประมง	ปีละ ๑๐.๐๐ บาท
๖	ค่าสลักหลังใบอาชญาบัตรเพื่อแก้ไขหรือเพิ่มเติมผู้มีสิทธิใช้เครื่องมือทำการประมง	ครั้งละ ๕.๐๐ บาท

๔

บัญชีหมายเลข ๔
อัตราค่าธรรมเนียม

ลำดับ	รายการ	อัตราค่าธรรมเนียม บาท/สตางค์
-------	--------	---------------------------------

[illegible]

ประมง พ.ศ. ๒๕๙๐ มาตรา ๒๖^๔ ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีออกประกาศกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงชนิดหนึ่งใดในท้องที่ใด ๆ จดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ โดยกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวไว้ในมาตรา ๖๓^๖ คือ ปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ นอกจากนี้ในมาตรา ๓๒^๗ ยังบัญญัติให้รัฐมนตรีหรือผู้ว่าราชการจังหวัดโดยอนุমัติรัฐมนตรีเฉพาะภายในเขตท้องที่ของตนออกประกาศกำหนดขนาด วิธีใช้ เครื่องมือทำการประมง ตลอดจนห้ามมิให้ใช้เครื่องมือทำการประมงอย่างหนึ่งอย่างใดโดยเด็ดขาดได้ ซึ่งผู้ฝ่าฝืนประกาศดังกล่าวย่อมมีโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๕^๘ คือ ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ การที่กรมประมงจะควบคุมการใช้เครื่องมือคราดหอยสำหรับคราดหอยลายจึงอาจกระทำได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติไว้ดังกล่าว

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๕

^๔ มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกประกาศกำหนดให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองเครื่องมือทำการประมงชนิดหนึ่งชนิดใดในท้องที่ใด ๆ จดทะเบียนการมีไว้ในครอบครองซึ่งเครื่องมือนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

^๖ มาตรา ๖๓ บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๒๕ หรือมาตรา ๒๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

^๗ มาตรา ๓๒ รัฐมนตรีหรือข้าหลวงประจำจังหวัดโดยอนุมัติรัฐมนตรีเฉพาะภายในเขตท้องที่ของตน มีอำนาจประกาศกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดขนาดตาและระยะช่องเครื่องมือทำการประมงทุกชนิด กำหนดขนาดชนิดจำนวนและส่วนประกอบของเครื่องมือทำการประมงที่อนุญาตให้ใช้ในที่จับสัตว์น้ำ

(๒) กำหนดมิให้ใช้เครื่องมือทำการประมงอย่างหนึ่งอย่างใดในที่จับสัตว์น้ำโดยเด็ดขาด

(๓) กำหนดระยะที่ตั้งเครื่องมือประมงทำให้ห่างกันเพียงใด

(๔) กำหนดวิธีใช้เครื่องมือทำการประมงต่างๆ

(๕) กำหนดฤดูปลาที่มีไข่และวางไข่เลี้ยงลูก กำหนดเครื่องมือที่ใช้และกำหนดวิธีทำการประมงในที่จับสัตว์น้ำใด ๆ ในฤดูดังกล่าว

(๖) กำหนดชนิด ขนาด และจำนวนอย่างสูงของสัตว์น้ำที่อนุญาตให้ทำการประมง

(๗) กำหนดมิให้ทำการประมงสัตว์น้ำชนิดหนึ่งชนิดใดโดยเด็ดขาด

^๘ มาตรา ๖๕ บุคคลใดฝ่าฝืนประกาศของรัฐมนตรีหรือข้าหลวงประจำจังหวัดซึ่งประกาศตามความในมาตรา ๓๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ